

Київський університет імені Бориса Грінченка

Факультет психології, соціальної роботи та спеціальної освіти

Кафедра практичної психології

(назва кафедри, циклової комісії)

ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ

«Експериментальна психологія»

(повна назва навчальної дисципліни за навчальним планом)

для студентів

спеціальності

053 Психологія

(шифр і назва спеціальності (тей))

освітнього рівня

першого (бакалаврського)

(назва освітнього рівня, ОКР)

освітньої програми

053.00.02 Практична психологія

053.00.04 Консультаційна психологія

053.00.03 Психологія бізнесу та управління

(шифр і назва освітньої програми)

спеціалізації

(за наявності)

_____ (назва спеціалізації)

ОПИС ПРОГРАМИ ЕКЗАМЕНУ

Київський університету імені Бориса Грінченка	
Кафедра практичної психології	Циганчук Тетяна Володимирівна, доцент кафедри практичної психології
Програма Екзамену з дисципліни	«Експериментальна психологія»
Курс	2
Спеціальність(спеціалізація)	053 Психологія
Форма проведення: Письмова/усна/комбінована	Письмова (у формі тесту)
Тривалість проведення:	2 академічні години
Максимальна кількість балів: 40 балів	40 балів
Критерії оцінювання	Тест складається із 20 тестових питань. Кожна правильна відповідь оцінюється в 2 бали.
Перелік допоміжних матеріалів:	-
Орієнтовний перелік питань:	<p>Орієнтовний перелік тем до комплексного семестрового екзамену</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія розвитку експериментальної психології. 2. Місце експериментальної психології в системі психологічних знань. 3. Розвиток експериментальної психології за кордоном. 4. Розвиток експериментальної психології в Росії. 5. Основні завдання експериментальної психології на сучасному етапі. 6. Предмет експериментальної психології. 7. Методологічні основи експериментальної психології. 8. Проблеми експериментального дослідження психіки. 9. Поняття наукового дослідження: структура, види, принципи. 10. Класифікація методів психологічних досліджень. 11. Загальнонаукові дослідницькі методи. 12. Система психологічних методів дослідження (Б.Г.Ананьєв). 13. Моделювання в науковому дослідженні. 14. Психологічне спостереження. Види. 15. Помилки психологічного спостереження. 16. Бесіда як психологічний метод дослідження. 17. Архівний метод. 18. Психологічне тестування. Валідність і надійність тесту. 19. Порівняльна характеристика загальнонаукових дослідницьких методів: спостереження, вимір і експеримент. 20. Поняття психологічного експерименту, його особливості. 21. Види експериментального дослідження. 22. Ідеальний і реальний експерименти. 23. Природний та лабораторний експерименти. 24. Констатувальний експеримент у психології. 25. Експеримент повної відповідності. 26. Валідність та надійність експерименту. 27. Види валідності.

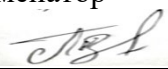
28. Фактори, що порушують валідність та надійність психологічного експерименту.
29. Експериментальна вибірка й способи її створення. Репрезентативність вибірки.
30. Характеристика стратегій добору досліджуваних у вибірку.
31. Поняття про експериментальну й контрольну групи.
32. Соціально-психологічні компоненти організації експерименту.
33. Експериментальне спілкування.
34. Особистість досліджуваного й ситуація психологічного експерименту.
35. Експериментатор: його особистість і діяльність.
36. Види артефактів у психологічному експерименті та засоби їх уникнення.
37. Етичні принципи проведення дослідження на людині.
38. Гіпотеза наукового дослідження, види гіпотез.
39. Основні ознаки правильної гіпотези.
40. Нуль-гіпотеза і значущі результати дослідження.
41. Види змінних.
42. Методики виміру змінних.
43. Критерії якості виміру змінних: об'єктивність, надійність, валідність.
44. Контроль змінних у психологічному експерименті.
45. Контроль незалежної змінної.
46. Контроль зовнішніх змінних.
47. Етапи експериментального дослідження в психології.
48. Визначення об'єкта й предмета наукового дослідження.
49. Постановка проблеми наукового дослідження.
50. Класифікації експериментальних планів.
51. Доекспериментальні плани.
52. Квазіекспериментальний підхід і плани квазіекспериментів.
53. Кореляційне дослідження.
54. Формувальний експеримент: особливості й область застосування.
55. Психологічний вимір.
56. Типи вимірювальних шкал.
57. Якісна і кількісна обробка даних експериментального дослідження.
58. Коефіцієнти кореляції Пірсона й Спірмена.
59. Інтерпретація й узагальнення результатів дослідження.
60. Можливі помилки узагальнення експериментальних даних.
61. Форми подання результатів наукового дослідження.
62. Експеримент у соціальній психології.
63. Експеримент у віковій і педагогічній психології.

Приклади тестових питань.

1. *Встановіть відповідність спрямованості досліджень з галузями психологічної науки.*

Галузі науки: загальна психологія; вікова психологія; соціально-психологічні експерименти; клінічна психологія.

Спрямованість досліджень: вивчення пізнавальної та емоційно-вольової сфери, поведінкових реакцій; аналіз розвитку людини: закономірності перебігу психічних процесів та функцій, особливості фізичного, когнітивного, емоційного, мовного та психосоціального розвитку на різних вікових етапах; аналіз і прогноз поведінки та особливостей перцепції людини в певних соціальних умовах;

	<p>визначення ефективності того або іншого терапевтичного засобу, а також дослідження механізмів утворення патологічних симптомів.</p> <p>2. <i>Залежна змінна це:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. параметр, яким управляє, оперує дослідник, 2. параметр, що самостійно змінюється в дослідженні під впливом інших параметрів; 3. параметр, що змінюється під впливом іншого параметра, контрольованого дослідником. <p>3. <i>Встановіть відповідність визначень:</i></p> <p>Поняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. спостереження; 2. бесіда; 3. експеримент. <p>Визначення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. цілеспрямоване, організоване й певним чином фіксоване сприйняття досліджуваного об'єкта; 2. специфічний для психології метод дослідження людської поведінки, який включається як додатковий метод у структуру експерименту на першому етапі, коли дослідник збирає первинну інформацію, дає інструкцію, мотивує тощо., і на останньому етапі - у формі постекспериментального інтерв'ю; 3. проведення досліджень у спеціально створених, керованих умовах з метою перевірки експериментальної гіпотези про причинно-наслідковий зв'язок. <p>4. <i>Незалежна змінна це:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. параметр, яким управляє, оперує дослідник; 2. параметр, що самостійно змінюється в дослідженні під впливом інших параметрів; 3. параметр, яким дослідник не управляє, не контролює. <p>5. <i>Встановіть порядок в залежності від можливості отримання достовірних даних (від найвищого ступеня достовірності):</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. добровільна участь в дослідженні, вибір подальшої поведінкової стратегії нав'язаний ззовні; 2. примусова участь в дослідженні, вибір подальшої поведінкової стратегії нав'язаний ззовні. <p>6. <i>Відповідність ідеального експерименту реальному, виражається в такій характеристиці як:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. рандомізація; 2. внутрішня валідність; 3. комплементарна валідність.
<p>Екзаменатор</p> <p></p> <p>_____</p> <p>(підпис)</p> <p>Екзаменатор Завідувач кафедри практичної психології</p> <p>_____</p> <p>(підпис)</p>	<p>Циганчук Тетяна Володимирівна</p> <p>Литвиненко Олена Олександрівна</p>